

หนังสือพระบัญญัติ (อิสราเอลบนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำจอร์แดน)

เล่มนี้เป็นเล่มที่ห้าในห้าเล่มที่โมเสสเขียนขึ้น ห้าเล่มนี้เราเรียกกันว่า เพ็นตะทูก เล่มนี้ได้บันทึกพระบัญญัติสิบประการของพระเจ้าไว้เป็นครั้งที่สอง คือครั้งแรกอยู่ในหนังสืออพยพ บทที่ 20 และครั้งที่สองอยู่ในหนังสือพระบัญญัติ บทที่ 5 หนังสือพระบัญญัติส่วนใหญ่ได้บันทึกและอธิบายข้อมล่าวจากพระธรรมอพยพ หนังสือเลวีนิติ และหนังสือกันดารวิถีซ้ำ

เล่มนี้บันทึกการปรึกษาของโมเสส และวิจารณ์ถึงการเดินทางของชาวอิสราเอลและคำสั่งของพระเจ้าต่ออิสราเอล หนังสือพระบัญญัติกล่าวถึงตอนที่พระเจ้าทรงทำสัญญาไมตรีไว้กับอิสราเอลเป็นครั้งที่สองที่ราบของโมอับ ซึ่งเกิดขึ้นก่อนที่อิสราเอลจะเข้าแผ่นดินที่พระเจ้าทรงสัญญาไว้ โมเสส ซึ่งตอนนี้อายุ 120 ปี ได้กล่าวคำอำลาแก่ประชาชน ชีวิตของโมเสสได้ประสบความสำเร็จอย่างดี เขาอาศัยอยู่ในพระราชวังของกษัตริย์ฟาโรห์เป็นเวลา 40 ปี แล้วเขาอาศัยอยู่ที่แผ่นดินมีเดียนเป็นเวลา 40 ปี และอีก 40 ปีเขานำพวกอิสราเอลในป่าซีนาย คือเขาได้นำสามล้านคนให้ย้ายจากประเทศอียิปต์ไปยังแผ่นดินอิสราเอล

พระคัมภีร์ใหม่อ้างถึงหนังสือพระบัญญัติมากกว่า 80 ครั้ง

“บางข้อในหนังสือพระบัญญัติแสดงความหมายอย่างลึกซึ้งดีกว่าคำเขียนของเดมอสแตนีส์ ซีซีโร พิท หรือเวบสเตอร์” (จาก Halley's Bible Handbook, หน้า 150)

บนริมฝั่งแม่น้ำจอร์แดน โมเสสได้สั่งสอนพวกอิสราเอลถึง 3 เรื่อง ได้ทำทายโยชัวา ได้ประกาศพระพรที่แต่ละตระกูลจะได้รับ ได้แต่งเพลงขึ้นเพลงหนึ่ง และได้จากไปสู่สวรรค์

1 คำสั่งสอน 3 เรื่องของโมเสส

ก คำสั่งสอนเรื่องที่ 1 (พบญ 1-4)

- 1 โมเสสเล่าถึงความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าที่พวกอิสราเอลได้เห็นขณะที่พวกเขาอยู่ที่ภูเขาศีนาย (4:10-19, 32-33)
- 2 โมเสสเล่าทบทวนถึงความผิดพลาดอันน่าเศร้าใจของพวกเขาที่เมืองคาเดชบารเนีย (1:27) เพราะเหตุนั้นการเดินทางที่ควรจะใช้เวลาเพียงแค่ 11 วัน (จากภูเขาศีนายไปยังคะนาอัน) แต่จริง ๆ แล้วกลับต้องใช้เวลาถึง 38 ปี (1:2)
- 3 โมเสสเตือนพวกเขาให้ระลึกถึงความผิดพลาดของโมเสสเองซึ่งทำให้เขาไม่ได้เข้าไปในแผ่นดินที่ทรงสัญญาไว้ (3:23-27; 4:21-22) (ดู 31:1 ด้วย)
- 4 โมเสสเรียกร้องให้พวกอิสราเอลหนุนใจโยชัวาผู้นำคนใหม่ของพวกเขา (1:38; 3:28) (ดู 31:7-8, 23 ด้วย)
- 5 โมเสสได้แยกเมืองทางทิศตะวันออก 3 เมืองไว้ต่างหากเพื่อเป็นที่หลบภัย (4:41-43)

ข คำสอนเรื่องที่ 2 (พบญ 5-26)

- 1 โมเสสกล่าวถึงพระบัญญัติ 10 ประการอีกครั้งหนึ่ง (5:7-21)
- 2 คำเตือนเกี่ยวกับการไร้ศีลธรรม (23:17) คำเตือนเกี่ยวกับการ

- ประนีประนอม (7:1-5) และเกี่ยวกับไสยศาสตร์ (18:9-14)
- 3 โมเสสอธิบายถึงแผ่นดินคานาอัน (8:7-8)
 - 4 โมเสสเล่าทบทวนถึงประสบการณ์ส่วนตัวที่เขามีกับพระเจ้าขณะที่อยู่บนภูเขาซีนาย (9:9-21)
 - 5 โมเสสเตือนพวกเขาถึงเรื่องการถวายต่อพระเจ้า (26)
 - 6 การบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการแต่งกาย (22:5) การหย่า (24:1-4) สิทธิสตรี (21:10-17; 22:13-20) และการสงคราม (20)
 - 7 โมเสสได้สรุปถึงวัตถุประสงค์และโครงการของพระเจ้าโดยรวมที่ทรงมีต่อชาวอิสราเอลชั่วอายุคนนี้ (ดู 6:23)
- ค คำสอนเรื่องที่ 3 (พบญ 27-30)
- 1 โมเสสสั่งให้พวกเขาอ่านพระพรและคำพิพากษา (การแช่งสาป) แห่งพระบัญญัติบนภูเขา 2 ลูกต้อนที่พวกอิสราเอลได้เข้าไปในแผ่นดินที่ทรงสัญญาไว้แล้ว โดยอ่านพระพรบนภูเขาเกริซิม และอ่านคำแช่งสาปบนภูเขาเอบาล (ดู 11:26-29; 27:1-14) พระพรเหล่านี้ได้มีกล่าวถึงไว้ใน 28:1-14 และคำแช่งสาปกล่าวถึงใน 27:15-26; 28:15-68
 - 2 พระบัญญัติ 28-30 บันทึกไว้ถึงพระสัญญาไมตรีปาเลสไตน์ ซึ่งจะสามารแบ่งได้เป็น 7 ช่วงด้วยกัน
 - ก ชาวอิสราเอลจะกระจัดกระจายไปเพราะความไม่เชื่อ (28:36, 49-53, 63-68; 30:1) พวกเขาตกเป็นเชลยของชาวอัสซีเรีย ชาวบาบิโลน และชาวโรม ซึ่งเป็นความทุกข์นอกเหนือจากการทดลองที่ชาวอิสราเอลได้รับในช่วงศตวรรษที่ 20 ที่ผ่านมานี้เอง ดูเหมือนว่าโมเสสมีความคิดแบบทหารของฮิตเลอร์ขณะที่เขาเขียนบทที่ 28 ข้อ 64-67 ในช่วงนี้ อิสราเอลก็เสี่ยงสื่อไปทั่ว (28:37) แต่จะเป็นส่วนปลายแทนที่จะเป็นส่วนหัว (28:13 และ 28:44)
 - ข ขณะที่กระจัดกระจายอยู่นั้น ชาวอิสราเอลจะกลับใจเสียใหม่ (30:2)
 - ค พระคริสต์จะเสด็จกลับมาอีก (30:3)
 - ง ชาวอิสราเอลจะได้กลับไปยังแผ่นดินนั้นอีก (30:5)
 - จ ประเทศจะได้รับจิตใจใหม่ (30:6)
 - ฉ พวกคนที่กดขี่ข่มเหงอิสราเอลจะถูกพิพากษา (30:7)
 - ช ประเทศนี้จะมี ความมั่งคั่ง (30:9-10)
 - 3 โมเสสเสนอให้คนชั่วอายุของเขาเลือกเอาระหว่างพระพรและการพิพากษาของพระเจ้า (30:15-20) ขณะที่โมเสสกล่าวสั่งสอน 3 เรื่องนั้น โมเสสได้อธิบายถึงสิ่งสำคัญดังนี้
 - ก ความสัตย์ซื่อของพระเจ้า (2:7; 4:33-38; 7:6-8; 8:3-4; 9:4-6; 29:5-6; 32:9-14)

- ข พระวาทะของพระเจ้า (4:1-2, 7, 9; 11:18-21; 30:11-14)
 - ค พระลักษณะของพระเจ้า (6:4-5; 7:9; 32:39)
 - ง ความรักของพระเจ้า (7:13)
 - จ พระสง่าราศีของพระเจ้า (4:39; 10:17-18)
 - ฉ พระคุณของพระเจ้า (7:6-9; 9:4-6)
 - ช ผู้พยากรณ์ที่ยิ่งใหญ่ของพระเจ้ากำลังจะมา (18:15-20)
 - ซ น้ำพระทัยของพระเจ้า (10:12-16)
 - ณ กษัตริย์ทั้งหลายของพระเจ้า (17:14-20)
 - ญ อิสราเอลของพระเจ้า (4:25-31; 11:16-17)
- 2 โมเสสได้มอบงานที่ทำทนายให้แก่โยชูวา (พบญ 31) โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อ 31:7-8, 14, 23
 - 3 เพลงของโมเสส ดู 31:19-22, 30; 32:1-47 ในช่วงนี้เองโมเสสได้บันทึกหนังสือ
 - 5 เล่มแรกของพระคัมภีร์เสร็จเรียบร้อยแล้ว (ดู 31:9, 24)
 - 4 โมเสสอวยพรให้แก่แต่ละตระกูล (พบญ 33)
 - 5 โมเสสได้จากไปสู่สวรรค์ ดู 31:2, 14-18; 32:48-52; 34:1-12